

Socialdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Möjlighet att leva som andra SOU 2008:77

Kommunstyrelsen i Gotlands kommun överlämnar följande yttrande över LSS-kommitténs betänkande "Möjlighet att leva som andra" SOU 2008:77.

4 Rätten till stöd och service

4.2 LSS- en lag om sociala tjänster

Regleringen av de insatser och uppgifter som nu anges i LSS och LASS samlas och förtydligas i en lag så att det inte ska råda någon tvekan om stödets och servicens karaktär av sociala tjänster.

Regeringen bör skyndsamt utreda en särskild reglering av skyddsåtgärder i verksamheter med stöd, service, omsorg och omvårdnad för personer med funktionsnedsättningar. Utgångspunkten bör vara att dessa åtgärder inte ska ske med stöd enligt LSS eller SoL, men inte heller i en gråzon där åtgärderna saknar laglig grund.

Det bör införas en regel i LSS som ger den enskilde rätt att få företräde inför nämnden i ett ärende som rör myndighetsutövning gentemot denne.

Regeringen bör överväga att införa handlägningsregler i LSS för att stärka den enskildes rätt.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen.

Kommentar: Det är bra att lagstiftningen förenklas, blir tydligare och samlas på ett ställe. Gotlands kommun delar utredningens uppfattning att lagregler skyndsamt behöver komma till stånd för skydd och säkerhet som omfattar samtliga grupper av personer som av olika skäl har nedsatt beslutsförmåga

4.3 Vilka syften och mål ska lagen ha

De syften, mål, inriktningar och kvalitetsnivåer som anges i LSS redigeras i syfte att tydliggöra sammanhang och syfte. I dag är de utspridda i olika paragrafer och under olika rubriker.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Regeringen bör särskilt uppmärksamma skillnader i syften och målsättningar mellan LSS och SoL vid en översyn av hur den senare lagen fungerar som redskap för att uppnå de nationella målen för handikappolitiken. Det bör då prövas om SoL ska kompletteras med en bestämmelse om att personer med funktionsnedsättning som får bistånd med anledning av funktionsnedsättningen genom detta ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Gotlands kommun avstyrker förslaget

Kommentar: Det är svårt att precisera kvalitetsnivåer. Det medför t.ex. att utsatta barn som enligt SoL placeras i familjehem ska ha en skälig levnadsnivå medan ett funktionshindrat barn som placeras enligt LSS ska ha goda levnadsvillkor. I stället för att ytterligare förstärka skillnaderna bör lagarna i stället närma sig varandra och regeringen bestämma sig för ett begrepp. Det är orimligt att en medborgargrupp som får beslut enligt SoL föreslås få en annan kvalitetsnivå än andra gruppen.

4.4 Personkretsen

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att sammanfatta kunskapsläget kring vilka diagnoser som ingår i autismspektrumet, att närmare precisera vilka diagnoser som ska ingå i personkrets 1 samt att ge ytterligare vägledning till kommunerna om hur tillämpningen ska göras.

En generell gräns för nybeviljande av insatser enligt LSS vid 65 år bör införas i lagen. Gränsen bör gälla alla de tre grupper som anges i personkretsen.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen.

4.5 Ett barnperspektiv i LSS

Bestämmelser ska införas i LSS för att stärka barnens ställning inom lagens tillämpningsområde samt rätt att få relevant information och att komma till tals beträffande åtgärder som rör dem.

Regeringen bör uppdra åt Socialstyrelsen att ta fram metoder som kan användas för att säkerställa att barns och ungas inställning och synpunkter kommer fram inför beslut om insatser och också i det dagliga arbetet med barn med olika former av funktionsnedsättningar.

Om regeringen bedömer att en bestämmelse bör införas i SoL som ger socialnämnden rätt att tala med barn utan vårdnadshavarens samtycke i alla utredningar enligt 11 kap. 1 SoL bör man även överväga om det finns behov av motsvarande bestämmelse i LSS.

En obligatorisk registerkontroll införs av personer som ska arbeta som personliga assistenter åt barn och unga och för dem som söker anställning i annan verksamhet enligt LSS. Kontrollen bör jämföras med den av skolpersonal när det gäller vilka brott som ska anges i utdrag ur belastningsregistret, giltighetstid och återlämnande.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentar: Det är viktigt att barnperspektivet lyfts fram och får samma ställning som i socialtjänstlagen. Det är självklart att registerkontroll ska göras för personer som anställs för att arbeta med barn och med personer med funktionsnedsättning. Registerkontroll görs idag i Gotlands kommun vid rekrytering av all personal som ska utföra insatser enligt LSS till både barn och vuxna, utom när det gäller personlig assistans. Det är bra att registerkontroll blir obligatorisk.

5 Huvudmannaskap för stöd och service

Staten ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans.

Regeringen bör, vid uppföljningen av den nationella handlingsplanen för handikappolitiken år 2010, särskilt uppmärksamma den delade ansvarsfördelningen med olika huvudmän inom och utom LSS-området.

Regeringen bör följa upp och utvärdera effekterna av statligt huvudmannaskap för personlig assistans, och andra åtgärder som vi föreslår, och därefter bedöma om det behövs ytterligare förändringar av ansvarsförhållandena.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentarer: Det är positivt att staten tar över huvudmannaskapet för personlig assistans. Den skärpningen av kriterierna för att få personlig assistans, som samtidigt föreslås, medför sannolikt att kommunerna måste bevilja andra insatser, vilket leder till ökade kostnader för kommunerna.

LSS är en rättighetslagstiftning och för att säkerställa att stödet till den enskilde fungerar bör staten därför ha hela ansvaret för beslut om och finansiering av LSS-insatser. Annars riskeras att kommunerna gör egna prioriteringar baserade på lokala ekonomiska eller politiska bedömningar.

6 Personlig assistans

6.2 Reglering och ansvar

LASS ska upphävas och tillämpliga delar av lagen inarbetas i LSS.

Staten ska överta kommunernas uppgifter att betala ut sjuklöneersättning till enskilda assistansanordnare samt att besluta om tillfälligt utökad personlig assistans och verkställa dessa beslut. Kommunerna ska inte längre vara skyldiga att svara för finansieringen av de första 20 timmarna per vecka av den personliga assistans som staten beslutar om.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen.

Kommentar: Det är bra att det blir en enhetlighet både vad gäller huvudman och lagregler.

En ny regel införs i LSS för att tydliggöra att kommunen i vissa fall även fortsättningsvis ska ha rätt att få ersättning från Försäkringskassan när en person

som ansökt om personlig assistans behöver sådant stöd under den tid myndigheten utreder ansökan.

Gotlands kommun avstyrker förslaget

Kommentar: Som huvudman ska staten naturligtvis bekosta insatsen i avvaktan på utredning, där är Gotlands kommun enig med LSS-kommittén. Förslaget innebär dock att kommunerna i dessa fall först måste besluta om bistånd enligt 4 kap.1 § SoL under försäkringskassans handläggningstid. Detta skapar både en osäkerhet för den enskilde och ett merarbete för kommunen eftersom handläggningstiderna ofta är mycket långa. Ett rimligare förslag vore att försäkringskassan själv fattar interimistiska beslut om personlig assistans och att ersättningen utbetalas till den som anordnar denna. Med ett sådant system måste försäkringskassan påskynda utredningstiderna och den enskilde får ett snabbare besked.

6.3 Behov

Ett golv för rätten till personlig assistans vid mer än 20 timmars grundläggande behov i genomsnitt per vecka ska införas.

Det grundläggande behov som avser att kommunicera ska omfatta tid som behövs för att kommunikation med andra överhuvudtaget ska vara möjlig för meningsutbyten mellan den enskilde och andra personer än dennes personliga assistenter.

Det ska införas ett krav på både grundläggande behov och andra behov för rätt till personlig assistans så att den som enbart har stadigvarande omvårdnadsbehov inte kan beviljas personlig assistans. Barn och unga ska dock, tills de fyllt 21 år, ha rätt till personlig assistans även om de endast har grundläggande behov.

Dubbel assistans ska beviljas först efter att möjligheterna att tillgodose behoven genom hjälpmedel och bostadsanpassningar har prövats.

LSS ska förtydligas så samtliga behov utreds och beräknas efter en enhetlig modell – även de andra behov som den enskilde har utöver de grundläggande behoven och som gäller aktiviteter i samband med boende, delaktighet i samhällslivet, träning och egenvård.

Regeringen bör ta initiativ till att den tidsperiod som en assistans-berättigad i vissa fall kan ha med sin personliga assistent under sjukhusvistelse förlängs.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen under förutsättning att de inte medför ökade kommunala kostnader.

Kommentarer: Det är bra att LSS-kommittén närmar sig ursprungstanken med personlig assistans. Det finns i dag personer med omfattande omvårdnadsbehov som framöver inte kommer att beviljas personlig assistans utan kommer att hänvisas till insatser enligt SoL. Eftersom det inte utgår någon statlig schablon för sådana insatser riskerar kommunerna att få kostnader för insatser som tidigare finansierats av staten. För de personer som redan i dag har beviljats personlig assistans för enbart grundläggande behov behövs en långsiktig övergång till annan SoL-insats.

Utvecklingen av personliga hjälpmedel är betydande och förslaget är helt i linje med intentionerna i LSS att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv. Förslaget kan innebära ökade kostnader för kommunerna.

6.4 Utförande och kvalitet

Det ska alltid krävas avtal mellan assistansberättigade och assistansanordnare.

Det ska ställas tydligare krav på assistansanordnares ansvar för god kvalitet. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utarbeta bedömningskriterier som kan användas i tillsynen av assistansanordnare. Bedömningskriterierna ska dock gälla för alla verksamheter med personlig assistans, oavsett om de utförs av kommuner eller enskilda anordnare.

Av LSS ska framgå att en enskild verksamhet ska vara av god kvalitet och att tillstånd för enskilda verksamheter får förenas med villkor av betydelse för kvaliteten. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att ta fram ytterligare normering.

Uppdraget att anordna personlig assistans för barn och ungdomar ska omfatta ett ansvar för att insatsen utformas så att deras växande och frigörelse främjas och att verka för att anhöriga får det stöd som de kan behöva i sin roll som personliga assistenter för barn och ungdomar. Socialstyrelsen och länsstyrelserna bör få i uppdrag av regeringen att ta fram metoder för tillsyn verksamheter med personlig assistans för barn och ungdomar.

Regeringen bör se över om det är möjligt att vidga lagen om bostadsanpassningsbidrag något så att den också täcker in vissa åtgärder som rör assistenters arbetsmiljö.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen.

Kommentar: Det är väsentligt att det ställs krav på kvalitet hos assistansanordnare och att det införs bedömningskriterier för tillsyn av dessa. Det bör också införas regler om att en person som har uppdrag som god man inte samtidigt ska kunna vara anställd som personlig assistent hos sin huvudman.

Om lagen om bostadsanpassning vidgas så att bostaden kan anpassas till att brukaren och dennes familj kan få en viss avskildhet så är detta i sig positivt, kommunerna måste dock få full kostnadstäckning för dessa merkostnader.

6.5 Ersättning

Regeringen bör förändra konstruktionen av det schabloniserade timbeloppet så att den delas upp i två delar. En del ska avse löne- och lönebikostnader och en del övriga kostnader.

Den del av schablonen som avser löne- och lönebikostnader bör differentieras. Assistans som utförs på vardagar mellan kl. 06.00–22.00 ska ersättas med ett belopp. Assistans som utförs under övrig tid ska ersättas med ett annat, högre belopp. Ett krav för att få den högre schablonen är att den personliga assistenten fått OB-ersättning. Denna del av schablonen bör räknas upp enligt dagens modell.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Den del av schablonen som avser övriga kostnader bör räknas upp utifrån nettoprisindex, NPI, istället för som i dag med hänvisning till löneutvecklingen inom området. Värdet av ersättningen för övriga kostnader bör dessutom justeras nedåt så att det i penningvärde likställs med ersättningen vid införandet av det schabloniserade timbeloppet år 1997.

Gotlands kommun avstyrker förslaget.

Kommentar: Vad gäller uppräknings av övriga kostnader enligt nettoprisindex istället för ett löneindex bedöms detta ge en för låg kompensation då de övriga kostnaderna till största delen består av kostnader som också är personalkostnader t.ex. utbildning och andra köpta tjänster med stor andel personalkostnader. Av samma skäl blir en retroaktiv justering orättvis.

Kostnaden för vikarier i samband med ordinarie assistentens sjukdom bör vid fastställandet av det schabloniserade timbeloppet räknas in i schablonen.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Regeringen bör i sitt arbete med att fastställa det schabloniserade timbeloppet beakta effekterna av sitt förslag att sänka de sociala avgifterna för ungdomar och överväga om schablonbeloppet behöver anpassas i förhållande till detta.

Gotlands kommun avstyrker förslaget.

Kommentar: Om schablonbeloppet anpassas nedåt för sänkta sociala avgifter för ungdomar (under 26 år) påverkas kommunerna mycket olika av detta beroende på andelen ungdomar bland personalen. I landsbygds- och glesbygdskommuner är personalen sannolikt äldre jämfört med t.ex. större städer med större andel ungdomar i befolkningen.

6.6 Tillsyn och kontroll

Tillsynen över personlig assistans ska vara en del av den statliga sociala tillsynen. Det gäller även tillsyn av enskilda assistans-anordnare.

Våra tidigare förslag om tillstånd för att anordna personlig assistans och möjligheter till sanktioner i form av föreläggande och återkallelse av tillstånd samt anmälningsplikt för dem som avser att själv anställa sina personliga assistenter bör genomföras även med ett statligt huvudmannaskap. Det ska vara möjligt att återkalla tillstånd att anordna personlig assistans vid ekonomisk misskötsamhet och ett sådant tillstånd ska kunna återkallas interimistiskt och utan att något föreläggande föregått återkallelsen.

Tillståndsgivningen bör hanteras av en länsstyrelse för hela landet. Tillstånds- och tillsynsmyndigheterna bör tillföras ytterligare tjänster för uppgifter som avser personlig assistans och som ligger utanför den tillsyn och tillståndsgivning som bedrivs i dag.

Försäkringskassan ska ansvara för att de som beviljas personlig assistans får information inför valet av anordnare medan tillstånds- och tillsynsmyndigheten ska ansvara för att uppgifter om beviljade tillstånd för enskilda assistansanordnare är enkelt tillgängliga.

Assistansersättningen ska betalas ut direkt till de anordnare som den enskilde väljer. Anordnare av assistans ska vara ansvariga för redovisningen av hur medlen använts och också för eventuell återbetalning. Försäkringskassan bör ges möjlighet att kräva den redovisning av anordnare av assistans som behövs för att kontroll av att ersättningen använts på avsett sätt ska kunna ske.

Regeringen bör i ett senare skede bedöma hur lång avräkningsperioden ska vara. Det är då viktigt att beakta effekterna av de lagändringar som just har genomförts när det gäller assistansersättningen.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen.

7 Insatser och uppgifter för kommuner och landsting

7.1 Övergripande frågor om kvalitet och kostnader

Kommunernas särskilda uppgifter enligt LSS ska kompletteras med en uppgift att upprätta en plan för hur de som omfattas av lagens personkrets ska kunna få sina behov tillgodosedda.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Kommentar: Förslaget innebär en ny uppgift för kommunerna, är inte kostnadsberäknad och får ekonomiska konsekvenser för kommunerna i form av ökade administrativa kostnader.

7.2 Insatser i annan kommun

En kommuns möjlighet att behålla ansvaret för en person som beviljas boende enligt LSS, vilket kommer att tillhandahållas inom en annan kommuns gränser bör förtydligas. Av LSS (6 kap. 2 §) bör framgå att den beslutsfattande kommunen behåller ansvaret för den enskildes LSS-insatser trots att denne till följd av beslut

om boendeinsats kommer att folkbokföras i en annan kommun. I lagen införs också en ny bestämmelse om att en kommun som tillhandahåller en bostad enligt 4 kap. 1 § 8-10 i en enskild vårdgivares verksamhet belägen i en annan kommun ska meddela den kommunen detta.

Vidare bör det införas en ny regel i 16 kap. 2 § socialtjänstlagen med innebörden att den kommun som placerar en enskild i en annan kommun även har ett sammanhållet ansvar för dennes stöd- och serviceinsatser enligt LSS. En upplysning om detta förs också in i LSS.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Kommentar: Ett förtydligande av handläggnings- och betalningsansvar är bra. Någon form av tidsgräns för hur länge banden med ursprungskommunen ska finnas kvar bör dock införas eftersom den enskilde kan vilja bosätta sig permanent i annan.

7.3 Insatser med beslut om boende

Den nuvarande insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt LSS ska delas upp i tre olika insatser: boende i gruppboende, boende i bostad med särskild service för vuxna och särskilt anpassad bostad.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget avseende första två insatserna och avstyrker förslaget avseende särskilt anpassad bostad.

Kommentar: Särskilt anpassad bostad är en bostad som kan tillhandahållas genom anpassning av en bostad i kommunens ordinarie bostadsbestånd och enligt reglerna i bostadsanpassningslagen.

Den som är berättigad till gruppboende eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS ska dels tillhöra lagens personkrets, dels ha behov av hjälp i sin bostad.

Gotland kommun tillstyrker förslaget

Insatserna gruppboende och bostad med särskild service för vuxna ska inte kunna kombineras med personlig assistans.

Gotlands kommun avstyrker förslaget

Kommentar: Det kan finnas enskilda som trots insatserna har behov av personlig assistans och möjligheten till flexibla lösningar behöver finnas.

Med skäliga kostnader för fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter avses brukarens kostnad för deltagande i aktiviteten. Den enskilde ska inte ha några kostnader för medföljande personal.

Regeringen bör skyndsamt utreda hur den enskilde som fått ett beslut om gruppboende eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS inte ska behöva få merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen för dessa bostäder.

Högsta hyra för beräkning av det särskilda bostadstillägget för personer som har ett verkställt beslut om gruppboende eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS ska likställas med det som idag finns för den som är 65 år eller äldre.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentar: Det är positivt att reglera hur den enskilde med funktionshinder ska undgå merkostnader på grund av sitt funktionshinder.

7.4 Stöd och service i ordinärt boende

Personlig service med boendestöd ska införas som ny insats i LSS. Rätten bör utgå från definitionen av hemtjänst, men ge den enskilde rätt till ett beslut som avser direkt stödtid. Rätten till personlig service med boendestöd ska avse högst 40 timmars stöd per vecka. Effekter av detta i förhållande till det särskilda utjämningsystemet för kommunala LSS-kostnader bör beaktas i den fortsatta beredningen av förslaget.

I samband med att den nya insatsen införs tas den nuvarande insatsen ledsagarservice bort ur lagen. Avlösarservice enligt LSS påverkas inte av den nya insatsen.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentar: Det är angeläget att en insats för stöd och service i ordinärt boende införs eftersom en sådan länge efterfrågats. Det är bra att en övre gräns för insatsen lagstiftas. Insatsen är dock diffust beskriven i betänkandet; eftersom den är en rättighet måste den preciseras så att kommunerna ska få vägledning om hur den ska tillämpas och utföras. Problem kan uppstå i gränsdragningen mot hemtjänst och andra insatser enligt socialtjänstlagen. Det är oklart hur den ska tillämpas för barn eller för vuxna som bor kvar i föräldrahemmet.

Med Försäkringskassan som beslutsfattare för personlig assistans och kommunen som beslutsfattare för personlig service med boendestöd finns förutom risk för övervältring av kostnader även risk för ökad administration med dubbel handläggning.

I beskrivningen av insatsen framgår att ledsagning ska ingå. Enligt beskrivningen kan insatsen inte täcka omfattande stödbehov i samband med återkommande aktiviteter utanför bostaden eller i samband med t.ex. ett förvärvsarbete eller en längre resor. Det är oklart hur sådana behov ska tillgodoses när ledsagarservice tas bort ur lagen.

7.5 Syssetsättning

För att kunna beviljas daglig verksamhet ska den enskilde vara beviljad aktivitets- eller sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring av Försäkringskassan.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utarbeta riktlinjer för hur den dagliga verksamheten ska utformas så att den grupp som står nära arbetsmarknaden får ökade möjligheter till lönearbete.

Personer med psykiska funktionsnedsättningar i personkrets 3 ska få rätt till daglig verksamhet enligt LSS.

Kommunerna ska kompenseras stegvis under tre år för kostnader för ett införande av en rätt till daglig verksamhet för personer med psykiska funktionsnedsättningar i personkrets 3

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att följa utvecklingen av sysselsättningsverksamhet inklusive daglig verksamhet för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Den officiella statistiken om stöd och service enligt LSS bör omfatta en särskild redovisning av antalet personer med psykiska funktionsnedsättningar i personkrets 3 som är beviljade daglig verksamhet enligt LSS.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att kartlägga behovet av meningsfull sysselsättning i form av daglig verksamhet enligt LSS för de som inte har psykiska funktionsnedsättningar och tillhör personkrets 3.

Den enskildes rätt till daglig verksamhet ska gälla till och med det år denne fyller 67 år. Därefter bör den enskilde kunna erbjudas insatser som motsvarar den tidigare dagliga verksamheten enligt LSS eller annan sysselsättning.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentar: Det är bra att den dagliga verksamheten utformas så att personer som står nära arbetsmarknaden får ökade möjligheter att få ett lönearbete. Det är mycket positivt att personer med psykisk funktionsnedsättning får rätt till daglig verksamhet. Ansvarsfördelningen mellan försäkringskassa, arbetsförmedling och kommun och hur samverkan ska ske mellan myndigheterna för att den enskilde med funktionsnedsättning ska kunna gå från skola eller daglig verksamhet till ett arbete på arbetsmarknaden behöver förtydligas. Staten har ett stort ansvar för att tillgodose behovet av möjlighet till arbete i stället för daglig verksamhet.

Personer som beviljas daglig verksamhet enligt LSS ska ha rätt att genomgå en inledande kartläggning för att fastställa hur den dagliga verksamheten bör utformas för att passa den enskilde. Denne ska erbjudas en aktivitetsplan som ska innehålla en beskrivning av syftet med den dagliga verksamheten

Gotlands kommun tillstyrker förslaget beträffande kartläggning och avstyrker förslaget beträffande aktivitetsplan.

Kommentar: De genomförandeplaner som beskriver hur insatsen ska genomföras och som upprättas vid verkställighet av insatser enligt LSS är tillräckliga.

7.6 Personligt stöd och individuell planering

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att sammanfatta kunskaper och metoder för rekrytering av kontaktperson samt beskriva framgångsfaktorer och möjliga åtgärder för att långsiktigt trygga rekryteringen.

Gotlands kommun avstyrker förslaget

Kommentar: Det är positivt att kunskaper sammanfattas och det finns ett stort behov av att utveckla metoder och definiera framgångsfaktorer i arbetet med att mobilisera människor för ideella uppdrag. Samtidigt är det motsägelsefullt att i detta sammanhang tala om långsiktig rekrytering när det handlar om att finna personer som ska åta sig ett icke- professionellt uppdrag. En insats som bygger på ideellt engagemang hör inte hemma i en rättighetslag.

Insatsen råd och stöd ska benämnas särskilt expertstöd för att tydligare avgränsas mot annat personligt stöd. Insatsens kärna ska vara kunskapsstöd åt den enskilde.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Kommentar: Bytet av benämning är bra men innehållet i insatsen behöver tydligare preciseras.

Det riktade statsbidrag som utgår till landstingen för råd och stöd för personer i personkrets 3 ska avskaffas. Istället bör det generella statsbidraget till landstingen utökas med 100 miljoner kronor per år.

Gotlands kommun avstyrker förslaget

Kommentar: Förslaget innebär nästan en halvering av statsbidraget och kan få negativa konsekvenser för personer i behov av rehabilitering. Motivering till minskningen av statsbidraget saknas i utredningen. Kostnaderna för LSS har hela tiden ökat liksom andelen personer i personkrets 3

I samband med att en kommunal insats enligt LSS beviljas ska den enskilde erbjudas en individuell plan med beslutade och planerade insatser som upprättas i samråd med henne eller honom. Den som har beviljats en LSS-insats ska därutöver kunna begära att en individuell plan upprättas.

Gotlands kommun tillstyrker förslaget

Kommentar: Det är positivt att den enskilde ska erbjudas individuell plan och att även under pågående insats kan begära att individuell plan upprättas. För kommunerna innebär skärpningen ökad handläggning och administration. Kostnader för detta har inte beräknats.

8 Genomförande och konsekvenser

8.2 Konsekvenser

Kommunerna ska ompröva beslut om personlig assistans, ledsagarservice och boende under en tvåårsperiod i samband med att den nya lagen träder i kraft så att de kan förändras i enlighet med vad som gäller efter denna tidpunkt.

Försäkringskassan bör få i uppdrag att undersöka möjligheterna att hantera rapporteringen av utförd assistanstid och medel som använts genom kostnadseffektiva tekniska lösningar.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att under perioden 2010-2013 genomföra en samlad uppföljning och utvärdering av åtgärder och effekter inom LSS-området i samband med att den nya lagen genomförs. Tidsperioden är vald under förutsättning att den nya lagen träder i kraft år 2010.

Gotlands kommun tillstyrker förslagen

Kommentar: Gotlands kommun anser i likhet med LSS-kommittén att det är viktigt att finansieringsprincipen följs vid förverkligandet av förslagen. Stora risker föreligger för övervältringseffekter om LSS-kommitténs förslag genomförs. Kostnadsökningar för bl. a hjälpmedel, bostadsanpassning och administration förutses. En kontroll-

station bör införas så att kostnader och volymer som antas i utredningen följs upp så att en reglering vid behov kan ske.

Vid reglering mellan staten och kommunerna bör också kommunerna kompenseras för den tidigare underfinansieringen av LSS-reformen. Enligt Sveriges Kommuner och Landstings beräkning är kommunkollektivet underfinansierat med ca 5 miljarder kronor för reformen sedan införandet 1994.

KOMMUNSTYRELSEN

Eva Nypelius
ordförande

Bo Dahllöf
regiondirektör